Ч. 260 Неділя 17 (29) падолиста 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостнах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бесіда пос. Вахняпина.

(в справі обезпеченя від огню, виголошена на засіданю Палати послів дня 20 с. м.)

(Дальше)

Коли же в теперішній дебаті забираю слово, то роблю се, щоби також в імени моїх товаришів політичних заявити, що уважаємо сю справу за пекучу і що будемо виступати за скорим еї полагодженем, тим більше, що Галичина єсть як-раз тим краєм, котрий огні аж надто часто навіщують.

Позвольте-ж мені навести кілька дат щодо огнів в Австриї.

Із справоздань центральної статистичної комісиї видимо, що в нашій половині держави буває до року 8120 огнів, причім згаряє 17.256 будинків, або бувають ушкоджені, і що зроблена ним шкода доходить до 23 мiлїонів. Та сума єсть значним убитком в нашім економічнім буджеті, і позволю собі запримітити, що тою сумою можна би заплатити дві третини податку грунтового.

Сї числа промавляють як найкрасше за конечностию публичного, добре управильненого обезпеченя від шкід огневих. Входити в подрібности проєкту закона не тут до того місце.

Проєкт закона має преці на цїли лиш установленє деяких головних засад і полишає добромнінню поодиноких соймів краєвих видати в сїм обсягу закони, відповідаючі відносинам краю. Длятого могло би і тут відпасти розбиранє питаня, чи було би порадніише, перенятн обезпеку від огню на державу або на край, або полишити еї і дальше поодиноким дотеперішним заведеням. А все-ж таки уважаю за конечне поговорити о тім бодай кількома словами.

Передовсім мушу сказати, що з обезпеченем в Австриї робить ся не одну недоладність. Австрийский горожанин мусить передовсім уміти рішити ся, в якім заведеню має обезпечувати своє майно. Має до вибору свої і заграничні товариства, товариства основані на акциях і на взаємности, краєві институциї і товариства селяньскі. Інтелїґентному чоловікови, що обезпечує ся, вибір не приходить трудно. Але простий собі селянин виставлений притім на неодну небезпечність, і попадає ся звичайно в лапку якомусь домашному або заграничному товариству акцийному, котрі суть дуже рухливі та працюють інтензивнїйше, як товариства оперті на взаємности, мають всюди проворних аґентів, обіцюють богато, установляють також низші премії, але й котрі нераз на случай якого нещастя кажуть обезпеченому лиш поминати, як звали. Не хочу тут наводити поодиноких случаїв, хоч міг я би навести кілька з мого власного досьвіду. На жаль наше правительство виділо ся від 1873 р. спонуканим до того, щоби і заграничним заведеням асекурацийним дати приступ до веденя свого ремісла в Австриї.

Не можу при тім поминути і тої обставини, що в Австриї за згодою правительства засновують ся кождого року нові філїї заграничних заведень асекурацийних, так, що у нас в теперішну пору побіч 24 домашних товариств акцийних, 35 взаїмних, 3 краєвих заведень, 4 реасекурацийних спілок і 300 союзів селяньских — дїлає ще 65 заграничних товариств (Пос. др. Ґрос: Для огню лиш 2:) — три! — межи тими 28 німецких, 29 анґлийских, відтак 5 швайцарских, 4 французскі, 4 американьскі і по одному бельґійске, голяндске, італїяньске і шведске. Всї ті заведеня мають певно змаганє поробити нас щасливими. Мушу також зазначити, що австрийскі правительства не виділи ся доси спонуканими видати постанови або закони, котрі би управильняли спосіб роботи поодиноких заведень асекурацийних, і не знаю, чи навіть для нашого правительства єсть то можливим чавести контролю над внутрішним поступованєм заграничного товариства. То суть ті лихі відносини, що дають нам богато до мисленя, а котрі бодай дають мені право висказати погляд, що ми таки змушені вглянути глубше в наші відносини асекурацийні, і старати ся на будуче о то, щоби інтереси тих, що асекурують ся, були лїпше забезпечі як доси і щоби можна було своїми грішми для своєї держави працювати.

При такім управильненю обезпеченя від огню можна двояко поступати. Ми могли би по заведеню примусу асекурацийного і завівши добре обдумані міри осторожности та кавтелї, асекурацию від огню або удержавнити, або украєвити, або віддати еї під певними условями якимсь приватним институциям. То сказано також і в проєкті. Я з своєї сторони єсьм за другим способом управильненя, бо я переконаний, що адміністрацийний апарат державний або краєвий не мав би потрібної рухливости, енерґії та й не міг би проявити відповідного комерцийного вишколеня, а ще з другої дуже важної причини, що годї нам преці і подумати о тім, щоби ті многі на взаїмности оперті заведеня, котрі у нас показали ся доси добрими, а котрі нераз мають на оці і добро тих, що асекурують ся, не лиш свій чистий зиск, одним почерком пера чераз закон виннути на двір.

МИЛЬОРДОВА ЗАСЛУГА.

(З ческого. — Л. Струпежницкого.)

(Конець).

Страшно утомлений я ані не погадав на рано, лише ляг в постіль і заспав сном праведних. По друге я все потішав ся, що до рана з'явить ся ще Вошаглїк. Аж о пів до осьмої пробудивсь я. Ледве що одяг ся, запукав хтось до дверий.

Ах Боже, тепер зачинає ся другий акт. Але я їм то гнеть поясню — гадаю собі — і кличу:

— Прошу!

Війшов мій чи там Вошаглїків тесть, за ним цїла громада приятелів, зложена може з десятьох людий. Всї мали в дірках кафтанів китиці мирту з білими стяжками. Ту найбільшу китицю несли для мене. Але скоро лиш мене побачили, поставали як вкопані. Ті добрі міщани нераз незвичайно глупі, а преці тепер поробили лиш звичайно глупі лиця:

— Пане — ми, ми . . . мяли ся.

— Панове мушу вам всьо пояснити. Коли я приїхав, ви не допустили мене до слова і як я вам сказав, що я не Вошаглїк, ви мені не хотїли вірити — ну, тепер чей повірите тому!

Мій будущий чи Вошаглїка будучий тесть пізнав свою похибку і страшно на мене розлютив ся, що я не Вашаглїк.

— Пане — крикнув — ви обманець. Ви видавали ся за мого зятя!

То мене обурило і я відповів єму різко:

— Пане, ви самі іменували мене своїм зятем, а коли я хотів вас з того блуду вивести, ви не допустили мене до слова.

Але зі старим вже не можна було розумно говорити. Не памятаючись зі злости він кричав:

— Я его научу, того цигана; на поліцию з ним!

— Пане, не ваште ся....

— До комісарияту! — повторив люто старий і цїла его дружина кинула ся на мене. Менї дїялось як души в чистилищи. Тепер вже не цїлували мене.

Приятелї старого тягнули мене з комнати, а гнеть позбігали ся й домівники з усїх сторін. Я дармо опирав ся. Цїле товариство тягнуло, що мало сили і вскорі опинивсь я вже в сїнях. З страшним криком вели мене до сходів, так що вже начинала мене тота істория непокоїти. Ті люди готові зробити менї скандал. О нещастний білєт!

Вже доволїкли мене майже до самих сходів, коли втім отворили ся великим лоскотом двері від сусїдної комнати і рівночасно почув я голосні проклони.

З дверий вийшов високий мужчина лише в сорочцї і штанах, через плече мав перекинений ґутаперховий плащ, на голові білий цилїндер, і в одній руцї держав тростину, а в другій револьвер. Той чоловік виглядав і сьмішно і страшно.

Серед страшних проклонів наміривсь револьвером на моїх напастників, котрі незвичайно налякались. Але на тім ще не конець, бо нагле став знакомий так скоро частувати тростиною і мого бувшого тестя і его товаришів, що ті чим скорше мене пустили і в найбільшім замішаню стали утїкати сходами в долину. Але сталась їм маленька пригода. Товстий пекар, що перший утїкав, упав, на него попадали ті, що бігли за ним, так що цїла честна компанїя покотила ся долї сходами, як вода з лотоків.

Я був виратований. Аж тепер міг я оглянути ся за своїм спасителем і в тій хвили стискав я руку мильорда Джона Спініфікса.

— Мильорде, ви менї уратували життя, дякую вам.

— Ґоддем — відповів мильорд — ми все якось чудно сходимо ся. Перший раз переїхав я вас вельосипедом, другий раз — як кажете — уратував вам жите.

— Так, ви урарували менї жите, мильорде; подумайте лиш: ті люди трохи мене не оженили.

Льорд дуже тим утїшив ся, що вибавив мене з клопоту, однако не знав, як я прийшов до того. Отже ми пішли до его комнати і коли він одягав ся та оповідав я цїлу мою пригоду.

Позаяк ти, ласкавий чителю, знаєш вже ту пригоду, то скажу тобі дещо о мильордї, котрого ще не знаєш. Мильорд Спініфікс єсть вже пятьдесять три роки горожанином того

Перегляд політичний.

Галицкий сойм краєвий буде вже на певно скликаний на день 28 грудня а Виділ краєвий приготовив вже ряд справоздань, котрі мають бути предложені на першім засіданю.

Палата послів ухвалила закон о підвисшеню платні для учителів шкіл середних (1.400 зр. для всїх) з внесенєм пос. Пентака, що закон має війти в житє з днем его оголошеня. — Пильність внесеня пос. Кронаветтера в справі закона обезпечаючого право зборів відкинено.

Віче католицких сьвящеників у Відни в справі конґруи ухвалило вислати петицию до Ради державної з тим, щоби платня пароха виносила бодай 1000 зр. Раджено також над політичною орґанїзациєю духовеньства.

З Петербурга доносять, що тамошний австрийский амбасадор, кн. Ліхтенштайн, одержав припоручене приготовити ревізиту цїсаря Франц Йосифа. Потвердженя сеї вісти поки що нема.

Амбасадори в Константинополи зажадали, щоби Порта відкликала висланого на Крету ґенерала Саад-еддіна і замість теперішного команданта войск на Креті установила кого иншого; наконець, щоби президент найвисшого трибуналу і старший прокуратор на Креті були християнами.

Новинки.

Львів дня 28 падолиста 1896

— **Відзначеня.** Є. Вел. Цїсар надав достоіньство шамбелянів: гр. Ант. Козебродскому, радникови Намістництва Ад. Креховецкому, старості Ник. Порадовскому і гр. Ів. Ляріш-Менніх

— **Именованя.** Радник краєвого суду у Львові Корн. Зубрицкий именований заступником голови мирового суду при закладї обезпеченя робітників від випадків для Галичини і Буковини.

— **Реґуляция Днїстра.** В 1876 р. поручив галицкий сойм свому краєвому Видїлови виробити проект реґуляциї горішного Днїстра і его притоків. Доси була майже що року реґуляция Днїстра предметом соймових нарад, але не можна було довести справу до ладу, бо по перше галицкий краєвий Видїл не мав спочатку фахового гидротехнїчного бюра, а по друге знатоки не могли згодити ся що-до засад і розмірів реґуляциї. Вироблений галицким кр. видїлом технїчний проект предложено Намістництву, а відтак знов Мінїстерству до потвердженя. Мінїстерство вислало в жовтни інжинера на місце і можна надіяти ся, що проект буде небавом потверджений. Після того проекту має ся в буджет на 1897 р. вставити суму 20.000 зр. яко першу рату загальних коштів реґуляциї, обчислених на 4,600.000 зр., котру то суму покриє ся 40 прц. з державного фонду для забудовань водних, 20 прц. з державного мелїорацийного фонду, а 40 прц. з краєвого фонду. Реґуляция має бути переведена в протягу 20 лїт. З реґуляциєю Днїстра є сполучений канал між тою рікою а Сяном.

— **Зміна властителя.** П. Іван Дашкевич, властитель місточка Кудринцї, буковиньский Русин, котрий минувшого року дарував своє село Михалївку з 600 морґами поля оо. Василиянам, купив тими днями село Завале коло Кудринець за цїну 80.000 зр. від спадкоємців по бл. п. Ґотардї Дверницкім, внуку польского ґенерала.

— **Самоубийство.** В Тридентї, в Тироли застрілив ся поручник артилериї Володимир Косович, родом з Рудок в Галичинї.

— **Нечетельний листонос.** В понедїлок ставав перед черновецким судом присяжних грошевий листонос Павло Онуфрійчук. Его обжалувала прокуратория, що він спроневірив два грошеві листи на адресу дирекциї парового млина Шльосмана в сумі 710 зр. і 509·65 зр. Окрім того підписав Онуфрійчук на кілька переказах грошевих імена адресатів, а гроші спроневірив. При арештованю найдено у Онуфрійчука 254·40 зр., котрі він — як каже — заощадив собі. Перед трибуналом він казав, що грошеві листи на адресу дирекциї парового млина Шльосмана він згубив; а що-до поменьших грошевих переказів, то Онуфрійчук каже, що на почтї він діставав лише перекази, а партиям давав гроші з власних гроший, опісля-ж почтова каса звертала ему ті гроші. Суд засудив Онуфрійчука на 18 місяців тяжкої вязницї.

— **Жебраки по неволи.** Краківска полїция арештувала сими днями чотирох словацких хлопців в віцї від 11 до 14 лїт за уперте жебрацтво. На інспекциї полїцийній зізнали они, що на жебри висилають їх старі дротарі, у котрих они учать ся дротарства. Майстри побивають хлопців, коли они прийдуть з міста до дому і не принесуть нїчого, тому хлопцї мусять жебрати.

— **З Київа пишуть:** У нас сего року незвичайно гарна осїнь. Не памятаємо такої вже від давна. До 10-го с. м. малисьмо тут тепле вереме, так, що гадав бись, що живеш десь в Італїї. Аж від того часу пригадує холоднїйший вітер, що не живемо над берегами Тібера, але над Днїпром.

— **Сила музики.** Коли недавно італїяньский престолонаслїдник оженив ся з чорногорскою княгинею, сказала італїяньска королева Марґарита до своїх повірниць: „Надїю ся, що тепер, коли стану бабкою, король не заборонить менї носити окуляри“. Розповідають, що задля окуляр бувають в королївскій родинї італїяньскій нераз малі сцени. Коли тілько король побачить свою жену, котра має слабі очи, з окулярами, він зараз каже роздразнений: „Марґарито, скинь-но окуляри“. А коли королева таки хоче в окулярах читати, король додає: „Марґарито, коли не скинеш окуляр, то я зараз зачну сьпівати“. Королева сейчас слухає свого мужа. Она именно дуже музикальна і не може стерпіти фальшивого співу свого мужа, бо то єї страшно дражнить. То-ж аби уратувати ся перед „сьпівом“ короля, она скидає окуляри.

— **Лїченє джуми.** Berliner Tageblatt приносить таку вість о лїченю сеї страшної недуги: Коли перед двома роками вибухла в Гонґ-Конґ джума, рішило француске мінїстерство кольонїй поручити дрови Єрсенови переведенє проб лїченя джуми сировицею, котру він був винайшов і в тій цїли вибудувати на відповіднім місци анамского побережа лябораторию, де можна би було витворювати згадану сировицю в більшій скількости. Др. Єрсен вибрав на то місцевість Натранґ, а то тому, бо конї потрібні до виробу сировицї були тим дуже дешеві. По переведених пробах на щурах і мишах, котрі також підпадають джумі, виїхав др. Єрсен до Кентону в Хінах, де тодї лютила ся пошесть, аби там лїчити людий. Але в Кантонї Хінцї так ворожо виступили против дра Єрсена, що він мусїв з того міста виїхати і удав ся до другого великого хіньского міста Амої, що числить 300 тисячів мешканців. Там позволено ему лїчити в шпиталях і показало ся, що его сировиця віддає знамениті услуги. В однім шпиталю лїчив він 23 недужих, з тих до кількох днїв виздоровіло 21, а померло 2, а то тому, що недуга була вже надто розвинена. Але незабаром не стало дрови сировицї і він мусїв вертати до своєї лябораториї. Успіхи его лїченя викликали у Хінців велику радість і его з почестями відведено до побережа. Одна хіньска ґазета присьвятила навіть дрови Єрсенови вступну статю, але в статї пише, що хоч заслуги доктора великі, то однако успіхи не зависять від него, лише від славного хіньского лїкаря Гоа-то, котрий помер перед 2000 лїт, а тепер дух его перемінив ся в дра Єрсена. — Недужі на джуму, лїчені сировицею виходять з небезпечности вже по 24 годинах, коли завдано їм лїк від разу, а по двох або трех днях в случаях тяжших.

сьвіта, а від десятьох лїт властителем великих посїлостий в девонширскім ґрафстві в Анґлїї. Впрочім жиє лише для подорожий. Їздить вже десять лїт і знає всї пять частий сьвіта так як своїх пять пальців на правій руцї. А коли би в якій закутинї нашої земної кулї була ще яка шеста незнана часть сьвіта, то певне що нїхто инший не відкрив би єї лише мильорд Спініфікс.

Ледве мильорд одягнув ся, застукав хтось до дверий.

Війшов в повнім унїформі полїцийний комісар. Очевидячки ішов по мене. На всякий спосіб ішла та комедия за далеко. Комісар, котрому певне добре мене описали, відозвав ся до мене урядовим тоном:

— Прошу, пане, покажіть менї свої папери.

— Папери? Я, пане, крім австрийских банкнотів не маю нїяких инших паперів.

— Полишіть жарти — відповів на то комісар і положив менї руку на рамя. Але скоро тілько мене діткнув ся, прискочив льорд і хотів его від мене відтрутити. З тяжкою бідою здержав я льорда, щоби не обидив представителя закона. Але льорд був дуже розлючений і гукнув:

— My house is my castle! (Мій дім єсть моєю твердинею!)

Комісар дуже налякав ся того першого параґрафу анґлїйскої свободи горожаньскої.

Я втихомирив льорда кількома словами і пішов на полїцию до переслуханя. Я хотів цїлу тоту річ чим скорше скінчити; однако в полїциї мусїв я ще довго ждати на вислїд. Телеґрафовано до Праги і аж коли справджено, що я є дійстно я, а не Вошаглїк, випущено мене на волю.

Між тим прийшло полудне. Льорд нетерпеливо дожидав мене і ми засїли до обіду.

Прийшов також властитель гостинницї і оповів нам всї місцеві новини, між иншими і о невдалім весїлю Марисї Бурковичівної. О десятій годинї мало відбути ся вінчанє, але жених, якийсь пан з Праги — не приїхав і покинув молоду. Я зрозумів, то певне був Вошаглїк.

— Але она собі з того нїчого не робить; мала іти за него і так против своєї волї, бо она любить иншого — оповідав господар.

Однако менї не могло поміститти ся в голові, де подів ся Вошаглїк. Чи в Добжиши? Чи може заснув у возї і его повезли за Пшибрам? Але з другої сторони видалось менї то щастєм, що не приїхав, щастєм для дївчини, котра мала за него вийти лише з примусу.

І моя радість ще збільшила ся, коли менї господар по хвили приніс знов новину, що той жених з Праги телеґрафував, що вже не хоче Марисї Бурковичівної. Дївчина на ту вість зімлїла, але лише з радости. А старий і собі сказав, що не хоче чути о жениху в Празї!

З того оповіданя стало менї ясно, що Вошаглїк вже в Празї. Але як там дістав ся і чому покинув суджену? То була загадка.

Того дня по полудни і ще два слїдуючі дни оглядали ми з мильордом пшибрамскі копальнї срібла, а на третий день від'їхали разом до Праги. Пригоду з Вошаглїком і з невдалим весїлєм в Пшибрамі скоро забуло ся.

Три місяцї опісля, в серпни, були ми з мильордом на віденьскій виставі.

Сидимо раз в американьскій реставрациї, аж тут несподївано з'являє ся перед нами Вошаглїк, котрого не бачив я від часу нашої подорожи до Пшибраму. По звичайних поклонах і привитаннях присїв ся до нас. Перше моє питанє було:

— Що вам тодї стало ся, пане Вошаглїк, що ви не приїхали до Пшибраму?

— Погана пригода, друже, але щаслива. Я тодї... ну, чоловік має таки постійний характер, але то пиво, а перед ним вино — словом я в Добржиши всїв через похибку до иншого почтового воза і коли рано пробудив ся з твердого сну, дивлюсь — а я в Празї.

Аж тепер я зрозумів, чому Вошаглїк не доїхав до Пшибраму. Впрочім бідолаха був такий пяний, що навіть не пригадував собі, що то я завів его до иншого воза!

— Я мало не попав в розпуку — говорив Вошаглїк дальше — атже того дня мав я мати в Пшибрамі весїлє. Але стало ся щастє в нещастю. Коли так стою засумований і нерішучий коло почтового воза, приступає до мене мій добрий і щирий приятель і оповідає менї о дуже богатій дамі, котра мала би охоту вийти за мене. Я благословив ту хвилю, коли вернув до Праги, бо ще був вільний! Впрочім та дївчина в Пшибрамі мала лише вісїм тисячів, а до того була то лиш рівницка дочка, різника Бурковича, проста сїльска дївка... і дурна як гуска....

Вошаглїк не докінчив. Від сусїдного стола вірвав ся якийсь молодий чоловік і крикнув:

— Як сьмієте обиджати мою жінку!

Вошаглїк зблїд. Поглядав то на молодого чоловіка, то на молоду женщину, що коло него сидїла і оправдував ся заклопотаний:

— **Померли:** В Кракові др. Жиґмонт Князьолуцкий, звісний у Львові лікар. в 38-ім році житя; — у Львові Іван Воляньский, бувший властитель більшої посїлости, в 74-ім році житя.

Штука, наука і література.

— **„Учителя“** ч. **22** з дня 20-го падолиста містить: „Оповіданє на страшнім суді“, переповіджене Павл. Кирчовом за Сафіром; — статейку про чвертьстолїтний ювілей семинарий учительских; — статю про справи галицкого шкільництва в буджетовій комісиї; — про нове буковиньске краєве товариство учительске; — розвідку В. Ш-а „Обгризуванє нигтів яко прояв хоробливий; — відозву товариства „Руслан“, вечерницу, постанови властий шкільних і конкурси.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Добрі ради.

Рахуйте ся добре!

— Не „розкручуйте“, але рахуйте ся добре! Сими днями підслухали ми на улици у Львові таку розмову: Ішло двоє людий, очевидно чоловік і жінка, якісь львівскі підпанки, звичайно — бідолахи. А жінка каже до чоловіка: „От ходи до дому, я розкручу де гроший та підемо на пиво“. — Що значить „розкрутити гроший“, знаємо всї дуже добре: позичити у когось, взяти на застав, продати щось, чого в сій хвили не потреба, але що пізнїйше могло би придати ся, взяти наперед на відробок і т. д. Так як би то ще на якусь важну і пильну потребу, то далось би то оправдати, але на пропите? Люди, що так роблять, не лиш не уміють рахувати ся, але они й просто легкодушні; самі про себе не дбають. Кобн нинї, а завтра як Бог дасть! Таких людий у нас повнїсько, а найбільше в того, що не уміють рахувати ся. Хтось би гадав, що у нас лиш селяни не уміють рахувати ся, бо они найменше просьвічені; а то тим часом дуже часто і просьвічена інтеліґенция, навіть люди з висшим образованєм, не уміють того. Звідси то найчастїйше походить, що наші люди не можуть обійти ся без того, щоби не „розкручувати“ а відтак впадають в довги і впавши в них раз, не можуть з них видобути ся, аж остаточно якийсь лихвар, все одно чи хрещений чи нехрещений, забирає їм послїдне їх майно. А преці рахувати ся, то не така велика штука, хоч, правда, і не так легка річ. Головна річ при тім, щоби навикнути до того; але бо як-раз у наших людий, все одно чи у селян, чи у інтеліґенциї, по найбільшій части нема тої навички, а за то єсть велика навичка до „розкручуваня“. Тому то і біда у нас. Не одному селянинови здає ся, що він, Бог знає, як рахує ся, коли торгує ся з жидом о 2 крейцарі цїлого пів дня, а не один інтеліґентний гадає так само, що дуже рахує ся, коли замість дати собі зробити добрі чоботи у порядного шевця, купить дешевше готові, котрі до тиждня розлїзуть ся єму на нозї. Рахуба ще не в тім, щоби щось купити о пару крейцарів дешевше, хоч попри инше, важнійше, і се належить до рахуби. А найважнїйша річ ось в чім: У всякім господарстві треба дивити ся на то, щоби всї кінцї сходили ся до купи, значить ся, щоби розхід був бодай лиш так великий, як прихід, а не більший, та щоби на кождий видаток було власне покрите і не треба „розкручувати“. Коли нема покритя, то нехай і не буде видатку. На що справляти поминки, коли треба брати на борг в коршмі? Богу преці угоднїйше поминати померших щирою тихою молитвою. На що засїдати до карт, коли дома жінка і дїти кличуть їсти? На що справляти собі сукні на баль, коли відтак треба відіймати собі від губи? Чи без того всего не можна обійти ся? На що справляти нову одежину, коли ще і в старій можна добре ходити? Длятого, що така мода? Або длятого, що така у сусїда? — Хто добре рахує ся, той уникає всїх видатків, без котрих може обійти ся і тим способом зводить свої кінцї до купи. Не спускай ся також і не рахуй дуже на то наперед, що можеш, або що будеш мати, бо можеш дуже часто і дуже легко перерахувати ся. Не один каже: Продам теличку, дістану за роботу, відберу то, що менї належить ся і заплачу, покрию видаток, або віддам довг. А що буде, як не продасть, або буде мусїв продати низше вартости? як не дістане, або бодай не в своїм часї за роботу, як не відбере належитости? — Перерахує ся! При купнї не дуже диви ся на то, щоби було дешево, а на то, щоби було добре, нехай буде і дорожше. То лїпший рахунок. При многих річах, котрі купуєш, дивись на то, щоби они тобі виплатили ся, щоби вернулись гроші і був ще якись заробок. Тогди не купиш нічого непотрібного. — От що значить добре рахувати ся. Хто схоче подумати, знайде ще більше таких способів.

— **Прятанє покладків на продаж.** Хто би хотїв торгувати покладками на більші розміри, мусить конче знати, як їх прятати, щоби они через довший час не стухли і мали смак сьвіжих. А звістно, що то річ не так легка і що старші покладки значно дешевше платять ся, як сьвіжі. Отже директор господарскої школи в Найсе Neisse), на пруcкім Шлєску) пробовав 20 всїляких способів прятаня і дійшов до того на що 100 покладків прятаних у вапнянвій водї або у воднім склї, або знов мащених вазелїною анї одно не зіпсувало ся, під час коли при инших способах прятаня було на 100 штук 20, 40, 50, 70 а навіть 80 стухлих. Найлїпшим способом єсть прятанє у воднім склї, бо мащенє вазелїною займає богато часу і заходу а від вапнянної води набирають покладки неприятного смаку.

— **Як пізнати безрогу, чи добра на мясо?** Живу безрогу можна досить легко пізнати, чи она добра на мясо. Розуміє ся, що при тім треба мати і потрібну до того практику. Різники і згінники не завсїгди купують безрогу лиш на солонину, але й дивлять ся на то, чи она буде добра на мясо. Отже оглядають насамперед вверха: коли безрога має густу шерсть на собі, коли не занадто делїкатна а більше груба, і наконець коли чути під пальцями, що она вздовж хребта тверда, хоч би й була товста, то буде добра на мясо. По тім пізнати також, що безрогу буде трудно спарити. Така безрога дає найлїпше мясо на ковбаси.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Рим 28 падолиста. Себский король поїхав до Неаполю. При прощаню на двірци оба королї попілували ся сердечно.

Атини 28 падолиста. Вода залила чверть замешканого порту Пірея. Згинуло звиш 70 людий. Вода залила також фабрику ґазу, через що не можна міста осьвітлювати.

Букарешт 28 падолиста. Престольна бесїда, котрою відкрито парлямент, констатує дуже дружні відносини до всїх держав і зазначує особливо гостину австрийского цїсаря в Румунії.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-європ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	5.55	2·06	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·08	2·19	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Скольього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води [4])	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Скольього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в неділї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд олискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

— Я.... то є.... она як раз хороша.... моє поважанє, ласкава пані.... так.... однако як раз пригадую собі, що на мене ждуть.... даруйте.... і чим скорше зник за дверми гостинниці.

Утїк не заплативши за їду і напиток і не відобравши нагороди за клевету. Міжь тим пізнав я в молодім чоловіці давного знакомого доктора Чверчка. Ми привитались.

— Представляю тобі мою жінку — відозвав ся до мене доктор.

При тих словах обернула ся до нас хорошенька синьоока женщина і поклонилась нам з принадним усьміхом.

По звичайних повитанях питаю Чверчка:

— О, то ти мужем дочки пана Бурковича?

— Знаєш єї?

— Лише з оповідань Вошаґліка.

— Ба, він мав бути єї мужем, мимо того, що она лиш мене любила, але в день вінчаня Вошаґлїк не приїхав, лише зателєґрафував, що не хоче єї. Она зімлїла з радости, а єї отець, котрий знав о нашій любві, хоч перше не хотїв о ній чути, дав тепер своє позволенє і ми щасливі.

— А знаєш, друже, хто був причиною того, що Вошаґлїк не приїхав на весїлє?... Не знаєш, але я знаю і скажу тобі. Однако перше позволь — мильорде, маю честь представити вам свого приятеля доктора Чверчка.... єго жінка.... льорд Джон Спініфікс.

Всї поклонились взаїмно.

— Отже льорд Спініфікс єсть причиною твого щастя!

Чверчек остовпів, єго жінка також, льорд немов сумнївав ся. Однако я став оповідати, як ми з мильордом запізнали ся, як я відтак їхав до Пшибраму і що зробив з Вошаґлїком, а вкінци додав:

— Тому що я їхав лише на зазив мильорда до Пшибраму, то він був першою причиною того, що я звів Вошаґлїка мимохіть з єго дороги, що послужило до вашого щастя. Кажіть-же тепер, чи не єсть то мильордова заслуга?

Молода пара вдячно признала менї справедливість, особливо молодій женщинї сподобала ся тота сьмішна пригода.

Боже, ледве чи та хороша пані знає, що я був також аж чотири години єї суджєним — гадаю собі, але льорд перебив менї словами:

— Мимохіть причинились ми оба до їх щастя! — і в єго очах закрутили ся сльози, так що менї видалось, що в Анґлії буде повінь. Зворушило єго оповіданє о тій пригоді. Але по хвили засїли ми всї до одного стола і випили шампаньского в честь пригоди, котра так розумно обійшла ся з нами всїма.

Чотири дни пізнїйше глядїв я з берега Адрийского моря за кораблем, котрий уносив льорда Джона Спініфікса.

Однако на тім не скінчили ся ще всї великі події, бо вскорі був я гостем на весїлю Вошаґлїка. Взяв собі стару панну, що має всього шість зубів і три хрестики за плечами, але за то три рази по шість тисячів в кишени. Так сповнило ся єго бажанє: оженив ся в богатою.

А я? Як раз читаю телеґраму від льорда Спініфікса; просить мене на ловы до Анґлії.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.